

ΤΡΙΩΔΙΟΝ

7

Γ' ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

«ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ»

Ἡ παλαιά

«Κυριακή τοῦ Τελώνου καί Φαρισαίου»

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ

«ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ»

Τ.Θ. 60060 570 01 ΘΕΡΜΗ – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΗΛ. 2310-462.744 461.145 ΦΑΞ: 463.455

Επιμελητής ὕλης:

Πρωτοπρ. Κωνσταντῖνος Πλευράκης 2023

ΤΩ ΣΑΒΒΑΤΩ ΕΣΠΕΡΑΣ

Στιχηρά.

α) Ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος ἕξῃ

β) καί τά τέσσερα ἐπόμενα τοῦ Τριωδίου.

Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

7.

Ἄπό φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός

ἀπό φυλακῆς πρωΐας

ἐλπισάτω Ἰσραήλ ἐπί τόν Κύριον.

Λάμψον, ὁ τοῦ Κυρίου Σταυρός

ταῖς φεγγοβόλοις

ἀστραπαῖς Σου τῆς χάριτος

καρδίας τῶν Σέ τιμώντων

καί θεολήπτω στοργῇ
 περιπτυσσομένων, κοσμοπόδητε·
 δι' οὗ τῶν δακρύων
 ἐξηφανίσθη κατήφεια
 καί τοῦ θανάτου
 τῶν παγίδων ἐρρύσθημεν·
 καί πρὸς ἄληκτον
 εὐφροσύνην μετήλθομεν.
 Δεῖξον τῆς ὠραιότητος
 τῆς Σῆς τήν εὐπρέπειαν
 τάς ἀντιδόσεις παρέχων
 τῆς ἐγκρατείας τοῖς δούλοις Σου,
 πιστῶς αἰτουμένοις
 Σὴν πλουσίαν προστασίαν
 καί μέγα ἔλεος.

8.

Ὅτι παρά τῷ Κυρίῳ τό ἔλεος,
 καί πολλή παρ' Αὐτῷ λύτρωσις,
 καί Αὐτός λυτρώσεται τόν Ἰσραήλ
 ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν Αὐτοῦ.

Χαίροις, ὁ ζωηφόρος Σταυρός,
 τῆς Ἐκκλησίας ὁ ὠραῖος Παράδεισος
 τό ξύλον τῆς ἀφθαρσίας,
 τό ἐξανθῆσαν ἡμῖν
 αἰωνίου δόξης τήν ἀπόλαυσιν·
 δι' οὗ τῶν δαιμόνων
 ἀποδιώκονται φάλλαγγες
 καί τῶν ἀγγέλων
 συνευφραίνονται τάγματα
 καί συστήματα τῶν πιστῶν ἐορτάζουσιν·

ὄπλον ἀκαταγώνιστον,
 κραταίωμα ἄρρηκτον,
 τῶν βασιλέων τό νίκος,
 τῶν ἱερέων τό καύχημα·
 Χριστοῦ νῦν τά Πάθη
 καί ἡμῖν δίδου προφθάσαι
 καί τήν Ἀνάστασιν.

9.

Αἰνεῖτε τόν Κύριον, πάντα τά ἔθνη,
 ἐπαινέσατε Αὐτόν, πάντες οἱ λαοί.

Χαίροις, ὁ ζωηφόρος Σταυρός,
 τῆς εὐσεβείας τό ἀήττητον τρόπαιον,
 ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου,
 ὁ τῶν πιστῶν στηριγμός,
 τό τῆς Ἐκκλησίας περιτείχισμα·
 δι' οὗ ἐξηφάνισται
 ἡ ἀρά καί κατήργηται
 καί κατεπόθη τοῦ θανάτου ἡ δύναμις
 καί ὑψώθημεν ἀπό γῆς πρὸς οὐράνια,
 ὄπλον ἀκαταμάχητον,
 δαιμόνων ἀντίπαλε,
 δόξα Μαρτύρων, Ὁσίων
 ὡς ἀληθῶς ἐγκαλλώπισμα,
 λιμῆν σωτηρίας,
 ὁ δωρούμενος τῷ κόσμῳ τό μέγα ἔλεος.

10.

Ὅτι ἐκραταιώθη τό ἔλεος Αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς
 καί ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου
 μένει εἰς τόν αἰῶνα.

Δεῦρο, τῶν πρωτοπλάστων δυάς
 ἢ τῆς χορείας ἐκπεσοῦσα τῆς ἄνωθεν
 τῷ φθόνῳ τοῦ βροτοκτόνου,
 διά πικρᾶς ἠδονῆς
 τῆς τοῦ ξύλου πάλαι ἀπογεύσεως·
 ἰδού τό πανσέβαστον
 ὄντως ξύλον προέρχεται,
 ᾧ προσδραμόντες
 ἐν χαρᾷ περιπτύξασθε
 καί βοήσατε πρὸς αὐτό μετὰ πίστεως·
 Σύ ἡμῶν ἢ ἀντιληψις,
 Σταυρέ πανσεβάσμιε,
 οὗ τοῦ καρποῦ μετασχόντες,
 τῆς ἀφθαρσίας ἐτύχομεν,
 Ἐδέμ τὴν προτέραν
 κομισάμενοι βεβαίαν καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος γ΄.

Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν,
 ὁ τὴν ἐκούσιον Σταύρωσιν
 καταδεξάμενος
 εἰς κοινήν ἐξανάστασιν
 τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων
 καὶ τῷ καλάμῳ τοῦ Σταυροῦ
 βαφαῖς ἐρυθραῖς
 τοῦς Σαυτοῦ δακτύλους αἱματώσας,
 τοῖς ἀφесίμοις ἡμῖν
 βασιλικῶς ὑπογράψαι φιλανθρωπευσάμενος
 μή παρίδῃς ἡμᾶς κινδυνεύοντας
 καὶ πάλιν τὴν ἀπό Σοῦ διάστασιν·

ἀλλ' οἰκτεῖρησον, μόνε μακρόθυμε
 τὸν ἐν περιστάσει λαόν Σου
 καὶ ἀνάστηθι
 πολέμησον τοὺς πολεμοῦντας ἡμᾶς,
 ὡς παντοδύναμος.

Καὶ νῦν. Τό ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος.

Εἴσοδος.

Ἐκτενής. Πληρωτικά.

Κεφαλοκλισία.

Εἰς τὴν Λιτὴν

Δόξα... Καὶ νῦν...

Ἦχος πλ. α'

Ὁρῶσά σε ἡ Κτίσις ἅπασα
 ἐπὶ σταυροῦ γυμνὸν κρεμάμενον,
 τὸν Δημιουργὸν
 καὶ κτίστην τῶν ἀπάντων,
 ἠλλοιοῦτο φόβῳ καὶ ἐπωδύρετο!
 Ὁ ἥλιος τὸ φῶς συνέστειλε,
 καὶ ἡ γῆ ἐκυμαίνεται!
 Πέτραι ἐσχίζοντο
 καὶ ναοῦ φαιδρότης διερρήγνυτο!
 Νεκροὶ ἐξάνισταντο ἐκ μνημάτων
 καὶ Ἀγγέλων αἱ δυνάμεις
 ἐξίσταντο λέγουσαι:
 ὦ τοῦ θαύματος!
 Ὁ Κριτὴς κρίνεται καὶ πάσχει θέλων
 διὰ τὴν τοῦ Κόσμου σωτηρίαν
 καὶ ἀνάπλασιν.

Ἀπόστιχα

*Τά ἀναστάσιμα τοῦ τυχόντος ἤχου
ἀπό τήν Ὀκτώηχο*

Δόξα. Καί νῦν. Ἦχος δ'.

Ο συμμαχήσας, Κύριε,
τῷ πραοτάτῳ Δαβίδ
ὑποτάξαι τόν ἀλλόφυλον
τῷ πιστῷ Σου Λαῷ ἡμῖν συμπολέμησον
καί τῷ ὄπλῳ τοῦ Σταυροῦ
κατάβαλε τούς ἐχθρούς ἡμῶν·
δειξον, Εὐσπλαγγνε, εἰς ἡμᾶς
τά ἀρχαία ἐλέη Σου·
καί γνώτωσαν ἀληθῶς,
ὅτι Σὺ εἶ Θεός
καί ἐν Σοί πεποιθότες νικῶμεν
πρεσβευούσης συνήθως
τῆς ἀχράντου Σου Μητρός
δωρηθῆναι ἡμῖν τό μέγα ἔλεος.

«Νῦν ἀπολύεις...»

Ἀπολυτικά

α. τό ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου

β. Τοῦ Σταυροῦ. Δόξα. Ἦχος α'.

Σῶσον Κύριε τόν λαόν Σου
καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν Σου,
νίκας τοῖς Βασιλεῦσι,
κατά βαρβάρων δωρούμενος,
καί τό Σόν φυλάττων,
διά τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.

Καί νῦν. Θεοτοκίον.

Τοῦ Γαβριήλ φθεγγαμένου Σοι
 Παρθένε τό Χαῖρε,
 σύν τῇ φωνῇ ἐσαρκουῦτο
 ὁ τῶν ὄλων Δεσπότης,
 ἐν Σοί τῇ ἀγία κιβωτῶ,
 ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυΐδ·
 ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν,
 βαστάσασα τόν Κτίστην Σου.
 Δόξα τῶ ἐνοικήσαντι ἐν Σοί,
 δόξα τῶ προσελθόντι ἐκ Σοῦ,
 δόξα τῶ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς
 διά τοῦ τόκου Σου.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ**Ἐξάψαλμος. Εἰρηνικά.****«Θεός Κύριος...» Ἀπολυτίκια**

(τό ἀναστάσιμο, τοῦ Σταυροῦ καί τό Θεοτοκίον)

Καθίσματα ἀναστάσιμα

τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας ἀπό τήν «Ὁκτώηχο».

Κάθισμα τοῦ Σταυροῦ**Ἦχος πλ. δ΄. Τό προσταχθέν.**

Ἐν Παραδείσῳ μέν τό πρίν
 ξύλῳ ἐγύμνωσεν,
 ἐπί τῇ γεύσει ὁ ἐχθρός
 εἰσφέρων νέκρωσιν·
 τοῦ Σταυροῦ δέ τό ξύλον
 τῆς ζωῆς τό ἔνδυμα

ἀνθρώποις φέρον ἐπάγη ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ κόσμος ὅλος
ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς·
ὄν ὁρῶντες προσκυνούμενον,
Θεῷ ἐν πίστει, λαοί,
συμφώνως ἀνακράζομεν·
πλήρης δόξης ὁ οἶκος Αὐτοῦ.]

Εὐλογητάρια δὲν λέγονται σήμερον

Ἡ Ὑπακοή

καὶ οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου

Ἡ τάξις τοῦ «Ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου»

Τίς Κυριακῆς

μετὰ τὸ «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι»

ἀπαγγέλλεται τό:

Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι
προσκυνήσωμεν ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν,
τόν μόνον ἀναμάρτητον.
Τόν Σταυρόν σου, Χριστέ, προσκυνούμεν
καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν
ὕμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν
σύ γάρ εἶ Θεός ἡμῶν,
ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν,
τό ὄνομά σου ὀνομάζομεν.
Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί,
προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ
ἁγίαν Ἀνάστασιν·
ἰδοὺ γάρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ
χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ.

Διά παντός εὐλογοῦντες τόν Κύριον
 ὑμνοῦμεν τήν ἀνάστασιν αὐτοῦ·
 Σταυρόν γάρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς
 θανάτῳ θάνατον ὄλεσεν.

Ο Ν΄ (50ος) ΨΑΛΜΟΣ

Τῆς μετανοίας
 ἀνοιξόν μοι πύλας, Ζωοδότα·
 ὀρδρίζει γάρ τό πνεῦμά μου
 πρὸς ναόν ἅγιόν σου,
 ναόν φέρον τοῦ σώματος
 ὄλον ἐσπιλωμένον·
 ἀλλ' ὡς οἰκτιρμῶν κάθαρον
 εὐσπλάγγῳ σου ἐλέει.

Καί νῦν. Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Τῆς σωτηρίας
 εὐδυνον μοι τρίβους, Θεοτόκε·
 αἰσγραῖς γάρ κατερρύπωσα
 τήν ψυχὴν ἀμαρτίαις
 ὡς ῥαθύμως τόν βίον μου
 ὄλον ἐκδαπανήσας·
 ταῖς σαῖς πρεσβείαις ῥῦσαί με
 πάσης ἀκαθαρσίας.

Ελεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός,
 κατὰ τό μέγα ἔλεός σου
 καί κατὰ τό πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου
 ἐξάλειψον τό ἀνόμημά μου.

Ἦχος πλ. β΄.

Τά πλήθη
 τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν
 ἐννοῶν ὁ τάλας,
 τρέμω τήν φοβεράν
 ἡμέραν τῆς κρίσεως·
 ἀλλά θαρρῶν
 εἰς τό ἔλεος τῆς εὐπλαγχνίας σου
 ὡς ὁ Δαβὶδ βοῶ σοι·
 Ἐλέησόν με ὁ Θεός,
 κατὰ τό μέγα σου ἔλεος.

ΣΩΣΟΝ Ο ΘΕΟΣ

Ἡ ἱκετευτική προσευχή τῆς Ἐκκλησίας
 συνεχίζεται μέ ἐπιμονή πρός τήν ἴδια κατεύθυνση
 καί διευρύνεται τώρα ἐπικαλούμενη πρός
 ἐνίσχυση
 τίς πρεσβεῖες ὅλων τῶν ἁγίων.

Σῶσον, ὁ Θεός, τόν λαόν σου
 καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν σου·

–

- **Ἰ**κετεύομέν σε, μόνε, πολυέλεε Κύριε,
- ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν
 δεομένων σου
- καί ἐλέησον ἡμᾶς.

Κύριε, ἐλέησον, Κύριε, ἐλέησον,
 Κύριε ἐλέησον.

Ψάλλεται ἐναλλάξ, τετράκις ὑπό τῶν δύο
 χορῶν.

Εὐχή Γ' τοῦ Ὁρθρου

Ἡ ἱκεσία τῆς Ἐκκλησίας πού ἀποτελεῖ τήν καρδιά τοῦ Ὁρθρου κορυφώνεται στήν παρακάτω προσευχή μετανοίας καί ἐξομολογήσεως.

Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν,
ὁ τήν διά μετανοίας ἄφεσιν
τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενος
καί τύπον ἡμῖν ἐπιγνώσεως
ἀμαρτημάτων καί ἐξομολογήσεως
τήν τοῦ προφήτου Δαβίδ μετάνοιαν
πρός συγχώρησιν ὑποδείξας,

Κύριε Θεέ μας,
Ἐσύ ἐχάρισες
στούς ἀνθρώπους πού μετανοοῦν
τήν ἄφεση
καί μᾶς ὑπέδειξες
τή μετάνοια τοῦ Προφήτου Δαβίδ,
ὡς ὑπόδειγμα ἀναγνωρίσεως
καί ἐξομολογήσεως τῶν ἀμαρτημάτων
καί συγχωρήσεως.

Αὐτός, Δέσποτα,
πολλοῖς ἡμᾶς καί μεγάλοις
περιπεπτωκότας πλημμελήμασιν,
ἐλέησον κατά τό μέγα σου ἔλεος·
καί κατά τό πλήθος
τῶν οἰκτιρισμῶν Σου
ἐξάλειψον τά ἀνομήματα ἡμῶν.

Ἐσύ, Δέσποτα,
μέ τή μεγάλη Σου εὐσπλαγχνία

ἔλεησε κι ἐμᾶς,
 πού ἔχομε πέσει σέ πολλά
 καί μεγάλα ἁμαρτήματα,
 καί καθώς εἶναι μεγάλη
 ἡ συμπόνοια Σου,
 σβῆσε τά ἀνομήματά μας.

Ὅτι σοί ἡμάρτομεν, Κύριε,
 τῷ καί τά ἄδηλα καί τά κρύφια
 τῆς καρδιάς τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντι
 καί μόνῳ ἔχοντι ἐξουσίαν
 ἀφιέναι ἁμαρτίας.

Γιατί σέ Σένα, ἁμαρτήσαμε, Κύριε,
 πού καί τά κρυφά
 καί τά φανερά τῆς καρδιάς
 τῶν ἀνθρώπων γνωρίζεις
 καί εἶσαι ὁ μόνος πού ἔχεις
 τήν ἐξουσία νά συγχωρῆς ἁμαρτίες.

Καρδίαν δέ καθαρὰν
 κτίσας ἐν ἡμῖν
 καί πνεύματι ἡγεμονικῷ
 στηρίξας ἡμᾶς
 καί τήν ἀγαλλίασιν
 τοῦ σωτηρίου Σου γνωρίσας ἡμῖν,
 μὴ ἀπορρίψης ἡμᾶς
 ἀπό τοῦ προσώπου Σου.

Χτίσε, Κύριε, μέσα μας
 καθαρὴ καρδιά!
 Στήριξέ μας
 μέ τό ἡγεμονικό Σου Πνεῦμα!
 Χάρισέ μας τή χαρά

καί τήν ἀγαλλίαση
τῆς σωτηρίας Σου
καί μή μᾶς ἀπορρίψης
ἀπό τό πρόσωπό Σου.

Ἄλλ' εὐδόκησον,
ὡς ἀγαθός καί φιλάνθρωπος,
μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς
προσφέρειν Σοι

θυσίαν δικαιοσύνης καί ἀναφοράν
ἐν τοῖς ἁγίοις σου θυσιαστηρίοις.

Ἀλλά δέξου μας μέ καλωσύνη,
ὡς ἀγαθός καί φιλάνθρωπος Θεός,
νά Σοῦ προσφέρωμε
εὐχαριστήριες θυσίες καί ἀναφορές
στά ἅγια θυσιαστήριά Σου
μέχρι τήν τελευταία μας ἀναπνοή.

Ελέει καί οἰκτιρμοῖς
καί φιλανθρωπία
τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ,
μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ,
σύν τῷ παναγίῳ καί ἀγαθῷ
καί ζωοποιῷ Σου Πνεύματι,
νῦν καί αἰεὶ

καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

{Ὅλα αὐτά Σοῦ τά ζητοῦμε, Κύριε,
ὄχι γιατί τά δικαιούμαστε,
ἤ μᾶς ἀξίζουν, ἀλλά}
Γιά τό ἔλεος, τή συμπόνοια
καί τή φιλανθρωπία

τοῦ Μονογενοῦς Σου Υἱοῦ!
Μαζί μέ Αὐτόν, Σέ εὐλογοῦμε,
καί τό πανάγιο, τό ἀγαθό
καί ζωοποιό Σου Πνεῦμα,
τήρα καί πάντοτε
καί στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

Μετά τόν πολυέλεον

Κάθισμα τοῦ Σταυροῦ

Ἦχος πλ. δ'. Τό προσταχθέν.

Εν Παραδείσῳ μέν τό πρίν
ξύλῳ ἐγύμνωσεν,
ἐπί τῇ γεύσει ὁ ἐχθρός
εἰσφέρων νέκρωσιν·
τοῦ Σταυροῦ δέ τό ξύλον
τῆς ζωῆς τό ἔνδυμα
ἀνθρώποις φέρον ἐπάγη ἐπί τῆς γῆς
καί κόσμος ὅλος ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς·
ὄν ὁρῶντες προσκυνούμενον,
Θεῷ ἐν πίστει, λαοί,
συμφώνως ἀνακράζωμεν·
πλήρης δόξης ὁ οἶκος Αὐτοῦ. (Δίς)

Ἀπό γ' ὠδῆς.

α. Κοντάκιον-Οἶκος τοῦ τυχόντος ἤχου

β. Καθίσματα Σταυρώσιμα.

Ἦχος πλ. β'.

Ο Σταυρός Σου, Κύριε, ἡγίασται·
ἐν αὐτῷ γάρ γίνονται ἰάματα

τοῖς ἀσθενοῦσιν ἐν ἁμαρτίαις·
δι' αὐτοῦ Σοι προσπίπτομεν·
Ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν
καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν Αὐτοῦ,
ὅτι ἅγιός ἐστι.

Σήμερον τό προφητικόν
πεπλήρωται λόγιον·
ἰδοῦ γάρ προσκυνοῦμεν εἰς τὸν τόπον,
οὗ ἔστησαν οἱ πόδες Σου, Κύριε,
καὶ ξύλου σωτηρίας γευσάμενοι
τῶν ἐξ ἁμαρτίας παθῶν
ἐλευθερίας ἐτύχομεν
πρεσβεΐαις τῆς Θεοτόκου,
μόνε Φιλάνθρωπε.

Δόξα.

Μόνον ἐπάγη τό ξύλον,
Χριστέ, τοῦ Σταυροῦ Σου
τά δεμέλια ἐσαλεύθη
τοῦ θανάτου, Κύριε·
ὄν γάρ κατέπιε πόθῳ ὁ Ἄδης,
ἀπέλυσε τρόμῳ·
ἔδειξας ἡμῖν τό σωτήριόν Σου, ἅγιε,
καὶ δοξολογοῦμέν Σε, Υἱέ Θεοῦ·
ἐλέησον ἡμᾶς.

Καί νῦν. Θεοδοκίον.

Θεοτόκε Παρθένε, ἰκέτευε τὸν Υἱόν Σου
τὸν ἐκουσίως προσπαγέντα ἐν Σταυρῷ
καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν,

Χριστόν τόν Θεόν ἡμῶν,
σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

**Ἀφ' στί ὠδῆς
Κοντάκιον. Αὐτόμελον.
Ἦχος βαρύς.**

Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία,
φυλάττει τήν πύλην τῆς Ἐδέμ·
αὐτῇ γάρ ἐπήλθε παράδοξος σβέσις
τό ξύλον τοῦ Σταυροῦ·
θανάτου τό κέντρον
καί ἄδου τό νίκος ἐλήλαται·
ἐπέστης δέ, Σωτήρ μου,
βοῶν τοῖς ἐν Ἄδῃ·
εἰσάγεσθε πάλιν εἰς τόν Παράδεισον.

Ἐπανάληψις ἐν χορῷ:

Εἰσάγεσθε πάλιν εἰς τόν Παράδεισον.

Οἶκος.

Τρεῖς σταυρούς ἐπήξατο
ἐν Γολγοθᾶ ὁ Πιλάτος
δύω τοῖς ληστεύσασι
καί ἓνα τοῦ Ζωοδότου·
ὄν εἶδεν ὁ Ἄδης καί εἶπε τοῖς κάτω·
ὦ λειτουργοί μου καί δυνάμεις μου,
τίς ὁ ἐμπήξας ἦλον τῇ καρδίᾳ μου;
Ἐυλίγη με λόγγη ἐκέντησεν ἄφνω
καί διαρρήσομαι·
τά ἔνδον μου πονῶ,
τήν κοιλίαν μου ἀλγῶ,
τά αἰσθητήριά μου

μαιμάσσει τό πνεῦμά μου
καί ἀναγκάζομαι ἐξερευξασθαι τόν Ἀδάμ
καί τούς ἐξ Ἀδάμ, ξύλω δοθέντας μοι·
ξύλον γάρ τούτους
εἰσάγει πάλιν εἰς τόν Παράδεισον.

Ἐπανάληψις ἐν χορῷ:

Εἰσάγει πάλιν εἰς τόν Παράδεισον.

Τό Συναξάριον

Τοῦ Μηναίου.

Εἶτα τό παρόν:

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ,
Κυριακῇ τρίτῃ τῶν Νηστειῶν
τήν προσκύνησιν ἐορτάζομεν
τοῦ τιμίου καί ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Τόν Σταυρόν γῆ σύμπασα προσκυνησάτω,
δι' οὗ περ ἔγνωκε Σέ προσκυνεῖν, Λόγε.

Τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ Σου,
Χριστέ ὁ Θεός,
καί ἡμᾶς τῶν τοῦ πονηροῦ ἐπηρειῶν
διαφύλαξον
καί τά θειά Σου πάθη
καί τήν ζωηφόρον Ἀνάστασιν
προσκυνῆσαι ἀξίωσον,
τό τεσσαρακονθήμερον εὐμαρῶς
διανύσαντας στάδιον·
καί ἐλέησον ἡμᾶς
ὡς μόνος ἀγαθός καί φιλάνθρωπος.

Καταβασίαι. Ἦχος α΄.

Ὠδὴ α΄.

Ο θειότατος
 προετύπωσε πάλαι Μωσῆς
 ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ
 διαβιβάσας Ἰσραὴλ
 τὸν Σταυρόν Σου,
 τὴν ὑγρὰν τῆ ράβδῳ τεμῶν
 ὠδὴν Σοι ἐξόδιον ἀναμέλπων,
 Χριστέ ὁ Θεός.

Ὦδὴ γ'.

Στερέωσον, Δέσποτα Χριστέ,
 τῷ Σταυρῷ Σου
 ἐν πέτρᾳ με τῆ τῆς πίστεως
 μή σαλευθῆναι μου τὸν νοῦν
 ἐχθροῦ προσβολαῖς τοῦ δυσμενοῦς·
 μόνος γὰρ εἶ ἅγιος.

Ὦδὴ δ'.

Επί Σταυροῦ Σε, Δυνατέ,
 φωστήρ ὁ μέγας κατιδῶν
 τρόμῳ ἐπαρθεῖς τὰς ἀκτῖνας
 συνέστειλεν, ἔκρυψε·
 πᾶσα δέ κτίσις ὕμνησεν ἐν φόβῳ
 τὴν Σὴν μακροθυμίαν·
 καὶ γὰρ ἐπλήσθη ἡ γῆ
 τῆς Σῆς αἰνέσεως.

Ὦδὴ ε'.

Ορθρίζοντες Σέ ἀνυμνοῦμεν,
 Σωτὴρ τοῦ κόσμου
 εἰρήνην εὐράμενοι τῷ Σταυρῷ Σου

δι' οὗ ἀνεκαίνισας
τό γένος τό ἀνθρώπινον,
ἄγων ἡμᾶς πρὸς φῶς ἀνέσπερον.

ᾠδὴ στ΄.

Τὸν τύπον τοῦ θείου Σταυροῦ
Ἰωνᾶς ἐν κοιλίᾳ τοῦ κήτους
τεταμέναις παλάμαις προδιεχάραξε
καὶ ἀνέθορε, σεσωσμένος τοῦ θηρός
τῇ δυνάμει Σου, Λόγε.

ᾠδὴ ζ΄.

Φλωγώσεως ὁ παῖδας ῥυσάμενος,
σάρκα προσλαβόμενος ἦλθεν ἐπὶ γῆς·
καὶ Σταυρῷ προσηλωθεὶς
σωτηρίαν ἡμῖν ἐδωρήσατο
ὁ μόνος εὐλογητός τῶν πατέρων
Θεός καὶ ὑπερένδοξος.

ᾠδὴ η΄.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν
καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Χεῖρας ἐν τῷ λάκκῳ βληθεὶς
τῶν λεόντων ποτέ
ὁ μέγας ἐν προφήταις
σταυροειδῶς ἐκπετάσας
Δανιήλ ἀβλαβῆς
ἐκ τῆς τούτων καταβρώσεως σέσωσται
εὐλογῶν Χριστόν
τὸν Θεόν εἰς τοὺς αἰῶνας.

«**Ἡ Τιμιωτέρα**».

ᾠδὴ θ΄.

Ω Μήτηρ Παρθένε
καί Θεοτόκε ἀψευδής
ἡ τεκοῦσα ἀσπόρως
Χριστόν τόν Θεόν ἡμῶν
τόν ἐν Σταυρῷ ὑψωθέντα σαρκί,
Σέ οἱ πιστοί ἅπαντες ἀξίως
σύν τούτῳ νῦν μεγαλύνομεν.

Ἐξαποστειλάρια

α. Τό ἀναστάσιμο

πού ἀντιστοιχεῖ στό ἐωθινό Εὐαγγέλιο.

β. Τό τοῦ Σταυροῦ.

Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Σταυρόν Χριστοῦ τόν τίμιον
σήμερον προτεθέντα
ιδόντες προσκυνήσωμεν
καί πιστῶς εὐφρανθῶμεν
κατασπαζόμενοι πόθῳ
τόν ἐν τούτῳ θελήσει
σταυρωθέντα αἰτούμενοι
Κύριον ἀξιῶσαι
πάντας ἡμᾶς
τόν Σταυρόν τόν τίμιον προσκυνῆσαι
καί φθάσαι τήν Ἀνάστασιν
πάντας ἀκατακρίτως.

Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Τό ξύλον ἐν ᾧ, πάνσεμνε,
τάς ἀχράντους παλάμας
ὑπέρ ἡμῶν ἐξέτεινε
προσπαγεῖς ὁ Υἱός Σου

νῦν εὐσεβῶς προσκυνου̐μεν·
 δός ἡμῖν τήν εἰρήνην
 καί τά κοσμοσωτήρια
 φθάσαι πάνσεπτα πάθη
 καί τήν λαμπράν
 καί κοσμοχαρμόσυνον προσκυνῆσαι
 τοῦ Πάσχα κυριώνυμον
 καί φωσφόρον ἡμέραν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ

Στιχηρά

*α. Ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος
τέσσερα ἀπό τήν Ὀκτώηχο*

*β. καί τά ἐπόμενα τρία τοῦ Σταυροῦ
εἰς τέσσερα.*

Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

5.

*Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καί χορῶ,
αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν χορδαῖς καί ὄργανῳ·*

Εν φωναῖς ἀλαλάζωμεν,
 ἐν ᾠδαῖς μεγαλύνωμεν
 τόν Σταυρόν τόν τίμιον ἀσπαζόμενοι
 καί πρός αὐτόν ἐκβοήσωμεν·
 Σταυρέ πανσεβάσμιε,
 καθαγίασον ἡμῶν
 τάς ψυχάς καί τά σώματα
 τῇ δυνάμει Σου
 καί παντοίας ἐκ βλάβης ἐναντίων
 διατήρησον ἀθρώτους
 τούς εὐσεβῶς προσκυνου̐ντας Σε. (δῖς)

6.

Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις,
αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.
Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τόν Κύριον.

6

Ἐν φωναῖς ἀλαλάζωμεν ...

7.

Ανάστηδι, Κύριε, ὁ Θεός μου,
ὑψωθήτω ἡ χεὶρ Σου,
μή ἐπιλάβῃ τῶν πενήντων Σου εἰς τέλος.

Προσελθόντες ἀρύσασθε
μή κενούμενα νάματα
τοῦ Σταυροῦ τῇ χάριτι προερχόμενα,
ιδού, προκείμενον βλέποντες
τό Εὐλόν τό ἅγιον
χαρισμάτων τήν πηγγήν,
ἀρδομένην τῷ αἵματι καί τῷ ὕδατι
τοῦ Δεσπότη τῶν ὄλων, τοῦ ἐν τούτῳ
ἐκουσίως ὑψωθέντος
καί τούς βροτούς ἀνυψώσαντος.

8.

Ἐξομολογήσομαί Σοι, Κύριε,
ἐν ὅλη καρδίᾳ μου,
διηγῆσομαι πάντα τά θαυμασιά Σου.

Ἐκκλησίας ἐδραῖωμα,
βασιλέων κραταίωμα,
μοναζόντων καύχημα καί διάσωσμα
σύ εἶ, Σταυρέ πανσεβάσμιε·
διό προσκυνοῦντές σε
καί καρδίας καί ψυχάς

φωτιζόμεθα σήμερον θεία χάριτι
 τοῦ ἐν σοὶ προσπαγέντος καὶ τό κράτος
 τοῦ δολίου καθελόντος
 καὶ τὴν ἀράν ἀφανίσαντος.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄

Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμη
 τῶν κακίστων Φαρισαίων
 ὁ πάντων Κύριος παραβολικῶς
 ἐκφύγειν ταύτην ἐδίδαξε
 καὶ μὴ ὑψηλοφρονεῖν
 παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν,
 πάντας ἐπαίδευσεν
 ὑπογραμμός καὶ τύπος
 ὁ Αὐτός γενόμενος
 μέχρι Σταυροῦ καὶ θανάτου
 ἑαυτὸν ἐκένωσεν
 εὐχαριστοῦντες οὖν
 σὺν τῷ Τελώνῃ εἰπωμεν
 ὁ παθῶν ὑπὲρ ἡμῶν
 καὶ ἀπαθῆς διαμείνας Θεός
 τῶν παθῶν ἡμᾶς ῥῦσαι
 καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν.

Υπερευλογημένη ὑπάρχεις...

Η ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ

Εἶναι μιὰ μυστιή τελετή ἀναπαράστασης
 τῆς πορείας τοῦ Χριστοῦ πρὸς τό Γολγοθᾶ καὶ

τῆς σταυρικῆς θυσίας Του, πού δίδει τήν εὐκαιρία στούς πιστούς νά «ἀναμνησθοῦν» καί νά προσκυνήσουν τά Ἅγια Πάθη Του, νά κοινωνήσουν καί νά ζήσουν τό θάνατο καί τήν Ἀνάστασή Του.

Στό τέλος τῆς Δοξολογίας οἱ χοροί ἔρχονται μπροστά στή βορεία πύλη τοῦ Ἱεροῦ καί ἀρχίζουν νά ψάλλουν τό ἀσματικόν «Ἅγιος ὁ Θεός».

Ὁ Ἱερεὺς λαβὼν θυμιατόν, θυμιᾷ τήν Ἁγίαν Τράπεζαν, καί τόν Σταυρόν ἔπειτα λαμβάνει τόν δίσκον μέ τόν τίμιον Σταυρόν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καί ἐξέρχεται ἀπό τήν βορείαν πύλην τοῦ Βήματος προπορευομένων λαμπάδων, ἐξαπτερύγων καί θυμιατοῦ. Ἡ ὄλη πομπή φθάνει στόν σωλέα, ὅπου εἶναι στολισμένο τραπέζι γύρω ἀπό τό ὁποῖον κάνει τρεῖς κύκλους καί ὁ Ἱερεὺς στέκεται στήν δυτική πλευρά τοῦ τραπεζιοῦ βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Σοφία! Ὁρθοί!

ἀφήνει τόν δίσκο πάνω στό τραπέζι, παίρνει το θυμιατό καί θυμιᾷ κύκλω σταυρικῶς ψάλλων τό:

Σῶσον Κύριε τόν λαόν Σου...

Οἱ χοροί ἐπαναλαμβάνουν ἐναλλάξ.

Ἐπειτα ὁ Ἱερεὺς κάνει τρεῖς μετάνοιες προσκυνῶν τόν Τίμιον Σταυρόν καί ψάλλει:

Ἦχος πλ. 6΄.

Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα, καί τήν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν.

Α΄ χορός: Τὸν Σταυρόν σου...

Β΄ χορός: Τὸν Σταυρόν σου...

Α΄ χορός: Δόξα καί νῦν

Καί τήν ἀγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν.

Ποίημα Λέοντος Δεσπότη. Ἦχος β΄.

Δεῦτε πιστοί,
 τὸ ζωοποιὸν ξύλον προσκυνήσωμεν
 ἐν ᾧ Χριστὸς ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης,
 ἐκουσίως χεῖρας ἐκτείνας,
 ὕψωσεν ἡμᾶς,
 εἰς τὴν ἀρχαίαν μακαριότητα
 οὓς πρὶν ὁ ἐχθρός, δι' ἠδονῆς συλήσας,
 ἐξορίστους Θεοῦ πεποίηκε.
 Δεῦτε, πιστοί, Εὐλον προσκυνήσωμεν,
 δι' οὗ ἠξιώθημεν,
 τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν συντρίβειν τὰς κάρας.
 Δεῦτε πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν,
 τὸν Σταυρόν τοῦ Κυρίου
 ὕμνοις τιμήσωμεν.
 Χαίροις Σταυρὲ
 τοῦ πεσόντος Ἀδάμ ἢ τελεία λύτρωσις.
 Ἐν σοὶ οἱ πιστότατοι
 Βασιλεῖς ἡμῶν καυχῶνται,
 ὡς τῇ σῆ δυνάμει, Ἰσμαηλίτην λαόν,
 κραταιῶς ὑποτάττοντες.
 Σέ νῦν μετὰ φόβου,
 Χριστιανοὶ ἀσπαζόμεθα,
 καὶ τὸν ἐν σοὶ προσπαγέοντα Θεόν,
 δοξάζομεν λέγοντες.
 Κύριε, ὁ ἐν αὐτῷ προσπαγεῖς,
 ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς ἀγαθός καὶ φιλόανθρωπος.

Ἦχος πλ. δ'.

Τό πάθος τοῦ Χριστοῦ,
τό ὁποῖο πρέπει νά ἀκολουθήσωμε.

Σήμερον ὁ Δεσπότης τῆς Κτίσεως,
καί Κύριος τῆς δόξης
τῷ Σταυρῷ προσπήγνυται
καί τήν πλευράν κεντᾶται.
Χολῆς καί ὄξους γεύεται
ὁ γλυκασμός τῆς Ἐκκλησίας.
Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιβάλλεται
ὁ καλύπτων Οὐρανὸν τοῖς νέφεσι.
Χλαῖναν ἐνδύεται χλεῦης
καί ῥαπίζεται πηλίγη χειρί
ὁ τῇ χειρί πλάσας τὸν ἄνθρωπον.
Τὸν νῶτον φραγγελοῦται
ὁ περιβάλλων τὸν Οὐρανὸν ἐν νεφέλαις.
Ἐμπτυσμοὺς καί μάστιγας δέχεται,
ὄνειδισμοὺς καί κολαφισμοὺς
καί πάντα ὑπομένει,
δι' ἐμέ τὸν κατάκριτον,
ὁ Λυτρωτῆς μου καί Θεός,
ἵνα σώσῃ Κόσμον ἐκ πλάνης,
ὡς εὐσπλαγχνος.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'

Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῆ οὐσία
προσιτός μοι γίνεται
καί πάσχει πάθη
ἐλευθερῶν με τῶν παθῶν.
Ὁ φῶς παρέχων τυφλοῖς
ὑπὸ ἀνόμων χειλέων ἐμπύεται

καὶ δίδωσι τὸν νῶτον
 ὑπὲρ αἰχμαλώτων εἰς μάστιγας.
 Τοῦτον ἡ ἀγνή Παρθένος καὶ Μήτηρ
 ἐπὶ Σταυροῦ θεωροῦσα ἐφθέγγετο·
 Οἶμοι Τέκνον ἐμόν!
 Τί τοῦτο πεποίηκας;
 Ὁ ὠραῖος κάλλει παρὰ πάντας βροτούς
 ἄπνους, ἄμορφος φαίνῃ
 οὐκ ἔχων εἶδος οὐδὲ κάλλος;
 Οἶμοι τὸ ἐμόν φῶς!
 Οὐ δύναμαι ὑπνοῦντα καθορᾶν Σε.
 Τὰ σπλάγχνα τιτρώσκομαι
 καὶ δεινὴ Μοι ῥομφαία
 τὴν καρδίαν διέρχεται.
 Ἀνυμνῶ Σου τὰ Πάθη,
 προσκυνῶ Σου τό εὐσπλαγχνον,
 μακρόθυμε Κύριε, δόξα Σοι.

Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. β΄.

Σήμερον τὸ προφητικὸν
 πεπλήρωται λόγιον·
 ἰδοὺ γὰρ προσκυνοῦμεν εἰς τὸν τόπον,
 οὗ ἔστησαν οἱ πόδες σου Κύριε·
 καὶ ξύλου σωτηρίας γευσάμενοι,
 τῶν ἐξ ἁμαρτίας παθῶν
 ἐλευθερίας ἐτύχομεν,
 πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου
 μόνη Φιλάνθρωπε.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Ἀντίφωνον Α΄. Ἦχος β΄.

Εσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς
τό φῶς τοῦ προσώπου Σου, Κύριε. (Ψαλμός 4,76)

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις Σε σημειώσιν
τοῦ φυγεῖν ἀπό προσώπου τόξου. (Ψ 59,6)

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν,
ἐλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις. (Ψ 67,19)

Ἐδωκας κληρονομίαν
τοῖς φοβουμένοις τό ὄνομά Σου, Κύριε. (Ψ.60,66)

Δόξα. Καί νῦν.

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'.

Εἶδον πάντα τά πέρατα τῆς γῆς
τό σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. (Ψ 97,3)

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ,
ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Προσκυνήσωμεν εἰς τόν τόπον,
οὗ ἔστησαν οἱ πόδες Αὐτοῦ. (Ψ 131,76)

Ὁ δέ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρό αἰώνων
εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. (73,12)

Υψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
ὕψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ. (Ψ 45,116)

Δόξα. Καί νῦν.

Ὁ Μονογενῆς Υἱός...

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος β'.

Υψοῦτε Κύριον τόν Θεόν ἡμῶν
καί προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ
τῶν ποδῶν Αὐτοῦ. (Ψ 98, 5)

Σῶσον, Κύριε τόν λαόν Σου...

Σῶσον, ὁ Θεός τόν λαόν Σου
καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν Σου. (27,9α)

Καί ποιμανον αὐτούς
καί ἔπαρον αὐτούς ἕως τοῦ αἰῶνος. (Ψ 96)

Εἰσοδικόν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν
καί προσπέσωμεν Χριστῷ.
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ,
ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν,
ψάλλοντάς Σοι· Ἀλληλουΐα.

Μετά τήν Εἴσοδον.

*α). Τό ἀναστάσιμον Ἀπολυτίκιον τοῦ ἤχου τῆς
ἐβδομάδος.*

β). Τοῦ Σταυροῦ. Ἦχος α΄.

Σῶσον Κύριε τόν λαόν Σου ...

γ). Τοῦ Ναοῦ.

δ). Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ΄.

Τῆ Ὑπερμάχῳ
Στρατηγῷ τά νικητήρια,
ὡς λυτρωθεῖσα
τῶν δεινῶν, εὐχαριστήρια
ἀναγράφω Σοι, ἡ πόλις Σου, Θεοτόκε.
Ἄλλ', ὡς ἔχουσα τό κράτος ἀπροσμάχητον,
ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον,
ἵνα κράζω Σοι·
χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.

Ἀντί τοῦ Τρισαγίου

Τὸν Σταυρόν Σου
 προσκυνοῦμεν, Δέσποτα
 καί τήν ἁγίαν Σου
 Ἀνάστασιν δοξάζομεν.

**Ο ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ
 ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ
 ΜΕ ΒΑΣΗ
 ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ
 ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ**

**Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός
 εἶναι ὁ Μέγας καί αἰώνιος Ἀρχιερεύς,
 ὁ Ὅποιος μέ τή σταυρική Θυσία Του
 ἱερούργησε τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων!**

Τά Βιβλικά ἀναγνώσματα πού διαβά-
 ζονται σήμερα στή θεία Λειτουργία καί
 πάνω στά ὁποῖα θεμελιώνεται τό νόημα
 τῆς ἡμέρας, ὑπομνηματίζουν θαυμάσια τό
 νόημα τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, τήν ὁ-
 ποίαν τελοῦμε τήν Τρίτη Κυριακή τῶν
 Νηστειῶν. Ὁ Λαός τοῦ Θεοῦ πορεύεται
 πρὸς τό Πάσχα μέ νηστεία καί προσευχή.
 Ἡ Ἐκκλησία προβάλλει στούς πιστούς
 τήν πηγὴ τῆς δυνάμεως καί τοῦ Ἁγια-
 σμοῦ, τό Σταυρό τοῦ Κυρίου. Τά βιβλικά
 ἀναγνώσματα προβάλλουν δύο ὄψεις τοῦ
 μυστηρίου τῆς σωτηρίας: Ὁ Ἀπόστολος
 ἀπὸ τήν Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολή προ-

βάλλει τήν ιερωσύνη του Χριστού. Ὁ Χριστός εἶναι ὁ κύριος συντελεστής καί ἱερούργος τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Τό Εὐαγγέλιο προβάλλει τό μήνυμα τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, πού τοὺς καλεῖ νά Τόν ἀκολουθήσουν στή σταυρική Του πορεία καί τήν ἐκούσια θυσία Του στό Γολγοθά. Μέ τόν τρόπο αὐτό καί οἱ ἄνθρωποι πού Τόν ἀκολουθοῦν μέ πίστη, ἐνώνονται μαζί Του διά τοῦ Βαπτίσματος καί συμμετέχουν καί στό τριπλό ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ, ἐπομένως καί στό Ἱερατικό Του ἀξίωμα! Ἐνωμένοι λοιπόν στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία, συνεχίζουν τό ἔργο καί τήν ἀποστολή Του τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων ἐπί τῆς γῆς· εὐαγγελίζονται καί ἱερουργοῦν τή σωτηρία τοῦ κόσμου!

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΛΘ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

Ἑβραίουσ 4,14 - 5,6

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ ιερωσύνη τοῦ Μελχισεδέκ, βασιλέως Σαλήμ καί ἱερέως, εἶναι προτύπωση τῆς αἰώνιας καί ἀμετακίνητης ιερωσύνης τοῦ Χριστοῦ.

Στόν Ψαλμό 109, στ. 1-4 ὁ Πατήρ ὁμιλεῖ πρὸς τόν Υἱόν:

«Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ Μου...
 Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἐωσφόρου ἐγέννησά Σε!
 Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
 κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.»

Ποιὸς ἦταν ὁ Μελχισεδέκ;

Μᾶς τό λέει τό βιβλίῳ τῆς Γενέσεως στό κεφάλαιο 14. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐρμηνεύοντας τό θέμα Μελχισεδέκ τοῦ βιβλίου τῆς Γενέσεως στήν Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολή κεφάλαια 4,14 - 1,25 μᾶς ἐπεξηγεῖ ὅτι ὁ Μελχισεδέκ εἶναι συμβολικός τύπος τῆς αἰώνιας ἱερωσύνης τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γιά νά κατανοηθῇ ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρέπει βασικά νά μελετηθῇ ἀπό τὴν ὅλην ἐνότητα τῆς Πρὸς Ἑβραίους πρῶτα ἡ περικοπή 7, 1-14 ἡ ὁποία συνοψίζει καί ἐπικεντρώνει τὴν οὐσία τοῦ θέματος.

Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ μέγας Ἀρχιερέας, ὁ Ὅποιος μέ τὴ σταυρική θυσία Του ἱερούργησε τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων! Ἡ ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἱερωσύνη τῶν Ἰουδαίων. Τό μεγαλειῶδες ἱερατικό ἔργο τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἀρχιερεὺς, Κύριος Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ οὐσιαστικός ἱερουργός τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι ὁ «προσαγωγέας», ὁ Ὅποιος προσάγει τὴν ἀνθρωπότητα στό Θεό. Ὁ Μέγας Βασι-

λειος στήν εὐχαριστήρια ἀναφορά του
διατυπώνει κατὰ τόν πιό αὐθεντικό τρόπο
τό ιερατικό ἔργο τοῦ Χριστοῦ. Λέγει:

«Ἄγιος εἶσαι ἀληθινά
καί μάλιστα Πανάγιος...
Ἐπλασες τόν ἄνθρωπο...
Τόν ἔβαλες μέσα στόν Παράδεισο τῆς
τροφῆς...
καί τοῦ ὑποσχέθηκες πώς,
ἂν τηροῦσε τίς ἐντολές Σου,
θά τοῦ χάριζες ἀθάνατη ζωή
καί ἀπόλαυση τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τῆς
Βασιλείας Σου...
Ἄλλά ἐπειδή παρήκουσε, . . .
τόν ἐξώρισες
μέ δίκαιη κρίση Σου, Θεέ,
ἀπ' τόν Παράδεισο σ' αὐτόν τόν κόσμο...
καί ἐσχεδίασες γιά χάρη του
τήν διά τῆς ἀναγεννήσεως σωτηρία,
αὐτήν πού ἐργάστηκεν ὁ Χριστός Σου.
Γιατί δέν ἀρνήθηκες τελείως
τό πλάσμα πού Ἐσύ ἐδημιούργησες, Ἀγαθέ,
οὔτε λησμόνησες τό ἔργο τῶν χειρῶν Σου,
μά τό πλησίασες μέ πολλούς τρόπους
ἐξαιτίας τῆς εὐσπλαγχνίας Σου.
Ἔστειλες Προφῆτες,
ἔκαμες ἔργα δυνατά μέ τούς Ἁγίους Σου,
πού σέ κάθε γενεά Σέ εὐχαρίστησαν
μέ τήν ὑπακοή τους,

μᾶς μίλησες μέ τά στόματα
τῶν δούλων Σου τῶν Προφητῶν,
προαναγγέλοντάς μας τή σωτηρία
πού ἐπρόκειτο νά γίνῃ στό μέλλον.
Νόμο ἔδωκες νά μᾶς βοηθήσης,
Ἀγγέλους ὄρισες νά μᾶς φυλάγουν.
Καί ὅταν συμπληρωθῆκαν οἱ καιροί,
μᾶς μίλησες μέ τό Γιό Σου τόν ἴδιο,
διά τοῦ Ὁποίου ἐδημιούργησες καί τόν
κόσμο.

Αὐτός εἶναι φῶς
πού προβάλλει ἀπό τή δόξα Σου
καί ἀντίτυπο τῆς ὑπαρξῆς Σου·
κρατεῖ τά πάντα
μέσα στόν παντοδύναμο λόγο Του
καί ὅμως δέν ἐδεώρησε εὐκαιρία
ν' ἀρπάξῃ τήν ἰσότητα μέ Σένα
τό Θεό καί Πατέρα.

Ἀλλά ἀντίθετα
ἐνῶ εἶναι Θεός προαιώνιος,
μπῆκε στό χρόνο
καί ἐμφανίστηκε στή γῆ
καί συναναστράφηκε μέ τούς ἀνθρώπους.
Πῆρε σάρκα καί γεννήθηκε
ἀπό τήν Ἁγία Παρθένο
καί ταπεινώσε τόν Ἐαυτό Του
παίρνοντάς δούλου μορφή,
κι ἔγινε ὅμοιος
μέ τό δικό μας ταπεινό σῶμα
γιά νά κάνη ἐμᾶς ὅμοιους

μέ τήν εἰκόνα τῆς δικῆς Του δόξας. . .
 Αὐτός λοιπόν ὁ Μονογενής Υἱός Σου ἔζησε
 μέσα σ' αὐτό τόν κόσμο,
 ἔδωκε σωτήριες προσταγές,
 μᾶς ἀπομάκρυνε ἀπό τήν πλάνη
 τῶν εἰδώλων,
 καί μᾶς ὁδήγησε
 στή δική Σου ἐπίγνωση
 τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καί Πατέρα·
 μᾶς ἔκαμε κτῆμα δικό Του,
 λαό περιούσιο,
 ἱερατεύοντες βασιλεῖς,
 ἔθνος ἅγιον...
 ἄνοιξε τό δρόμο τῆς ἐκ νεκρῶν
 ἀναστάσεως σέ κάθε ἄνθρωπο...
 Ἐπειτα ἀνέβηκε, μέ τήν ἀνάληψή Του,
 στούς οὐρανοῦς καί κάθισε στά δεξιὰ τῆς
 μεγαλωσύνης Σου ἐκεῖ στά ὕψη.»

Προκείμενον.

Ἦχος πλ. 6'. Ψαλμός 27.

Σῶσον, ὁ Θεός τόν λαόν Σου
 καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν Σου.

Πρός Σέ, Κύριε, κεκράξομαι, ὁ Θεός μου.

Πρός Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου
τό ἀνάγνωσμα. (4,14 - 5,6)

«**Η ΙΕΡΩΣΥΝΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**»

Ἄδελφοί,

- 14 ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν
διεληλυθότα τούς οὐρανούς,
Ἰησοῦν τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ,
κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας.

Ἀδελφοί μου, ἔχομε μέγαν Ἀρχιερέα,
πού διάβηκε τούς οὐρανούς καί ἔφτασε
ὡς τό θρόνο τοῦ Θεοῦ, τόν Ἰησοῦ, τόν
Υἱό τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό ἄς κρατήσωμε,
σταθερά τήν ὁμολογία τῆς πίστεώς
μας.

- 15 Οὐ γάρ ἔχομεν ἀρχιερέα
μή δυνάμενον συμπαθεῖσαι
ταῖς ἀσθενίαις ἡμῶν,

Διότι δέν ἔχομε ἀρχιερέα πού νά μή μᾶς
καταλαβαίνει καί νά μή μπορῇ νά
συμπασταθῇ στίς ἀδυναμίες μας.

πεπειρασμένον δέ κατά πάντα
καθ' ὁμοιότητα χωρίς ἁμαρτίας.

Ἀλλά ἀντίθετα, ἔχομε Ἀρχιερέα πού
ἔχει δοκιμαστῆ σέ ὅλα, καθώς εἶναι
ὁμοιος μέ ἐμᾶς, ἐκτός ἀπό τήν ἁμαρτία
πού ἐμεῖς ἔχομε.

- 16 Προσερχώμεθα οὖν μετά παρρησίας
τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος,
ἵνα λάβωμεν ἔλεον
καί χάριν εὐρωμεν
εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

Ἄς πλησιάζωμε, λοιπόν, μέ θάρρος
τό θρόνο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ,

για να δεχτοῦμε τὴν εὐσπλαγχνία Του
καὶ νὰ βροῦμε τὴ χάρη Του τὴν ὥρα
πού τὴ χρειάζομαστε.

Ὁ ρόλος τοῦ Ἀρχιερέα, ἡ μεσιτεία

5.1 Πᾶς γάρ ἀρχιερεύς

ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος

ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται

τά πρὸς τὸν Θεόν,

ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας

ὑπὲρ ἁμαρτιῶν,

Ἄλλωστε, κάθε ἀρχιερέας πού προέρχε-

ται ἀπὸ ἀνθρώπους ἐγκαθίσταται γιὰ

χάρη τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νὰ

ἐξυπηρετῇ τίς σχέσεις τους μὲ τὸ Θεό

καὶ γιὰ νὰ προσφέρῃ δῶρα καὶ θυσίες

γιὰ τίς ἁμαρτίες τους.

2 μετριοπαθεῖν δυνάμενος

τοῖς ἀσθενοῦσι καὶ πλανωμένοις,

ἐπεὶ καὶ αὐτός

περίκειται ἀσθένειαν·

Εἶναι δέ σέ θέση νὰ δείχνῃ ἀνοχή ἢ με-

τριοπάθεια σ' ὅσους εἶναι ἀδύνατοι καὶ

ζοῦν στὴν πλάνη, ἀφού κι ὁ ἴδιος, ὁ

ἀρχιερέας ὡς ἄνθρωπος, φέρει τὴν

ἀνθρώπινη ἀδυναμία.

3 καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει,

καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ,

οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν

ὑπὲρ ἁμαρτιῶν.

Καὶ γι' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀνθρώπινη

ἀδυναμία του εἶναι ὑποχρεωμένος ὅπως ἀκριβῶς προσφέρει θυσίες γιά τό λαό, ἔτσι νά προσφέρει θυσίες καί γιά τό ἑαυτό Του, γιά συγχώρηση ἁμαρτιῶν.

- 4 **Καί οὐχ ἑαυτῶ τις λαμβάνει τήν τιμήν, ἀλλά καλούμενος ὑπό τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καί ὁ Ἄαρών.**

Καί δέν ἀρπάζει κανείς μόνος του αὐτή τήν τιμή, νά ἀναλάβῃ τήν ἀρχιερωσύνη, νά ἀναδειχθῇ μόνος του ἀρχιερέας, ἀλλά τήν δέχεται ὅταν τόν καλῇ ὁ Θεός, ὅπως ἀκριβῶς τήν δέχτηκε καί ὁ Ἄαρών ὅταν ἐκλήθηκε ἀπό τό Θεό.

- 5 **Οὕτω καί ὁ Χριστός οὐχ ἑαυτόν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς Αὐτόν Υἱός Μου εἶ Σύ,**

Ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά Σε·

Ἔτσι κι ὁ Χριστός δέν τίμησε μόνος του τόν ἑαυτό Του μέ τό νά ἀνακηρυχθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀρχιερέας ἀλλά Τόν ἀνεκήρυξε Ἀρχιερέα ὁ Θεός Πατήρ, Ἐκεῖνος πού Του εἶπε: Ἐσύ Εἶσαι ὁ Υἱός Μου, Ἐγὼ σήμερα Σέ γέννησα· ὅπως ἀναφέρει ὁ Ψαλμός 2, 7-9.

- 6 **καθώς καί ἐν ἑτέρῳ λέγει·**

Σύ ἱερεύς εἰς τόν αἰῶνα
κατά τήν τάξιν Μελχισεδέκ.

Καί καθώς λέει ἐπίσης ὁ ψαλμός,
109,4 τόν ἄλλο λόγο, πού τόν ἀναφέρει
ἡ Γραφή σέ κάποιο ἄλλο σημείο: Ἐσύ
εἶσαι Ἰερέας αἰώνιος ὅπως ὁ Μελχισε-
δέκ.

«ΑΛΛΗΛΟΥΪΑΡΙΟΝ»

Ἦχος πλ. β'. Ψαλμός 73.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Ο Θεός βασιλεὺς ἡμῶν πρό αἰώνων,
εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Μή παραδῶς τοῖς θηρίοις
ψυχὴν ἐξομολογουμένην Σοι·
τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων Σου
μὴ ἐπιλάβῃ εἰς τέλος.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Ανάστα, ὁ Θεός, δίκασον τήν δίκην Σου·
μνήσθητι τῶν ὀνειδισμῶν Σου
τῶν ὑπό ἄφρονος ὄλην τήν ἡμέραν.
Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ἰκετῶν Σου.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον, 8,34 - 9,1.

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Η ΙΕΡΩΣΥΝΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΥ

Ὁ Σταυρός εἶναι τό σύμβολο τοῦ Χριστοῦ καί τῶν χριστιανῶν πού Τόν ἀκολουθοῦν μέ πίστη.

Ὁ βασικός ὅρος πού θέτει ὁ Χριστός σέ ἐκείνους πού θέλουν νά Τόν ἀκολουθήσουν καί νά σωθοῦν, εἶναι νά ἀρνηθοῦν τόν ἑαυτό τους καί νά ἀκολουθήσουν τόν Χριστό στήν ἐκούσια θυσιαστική πορεία Του πρὸς τόν Γολγοθά, πρὸς τό ἐκούσιο Πάθος Του, γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ἐπομένως τή συνέχιση τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων ὁ Χριστός τήν ἀναθέτει στούς πιστούς πού θά Τόν ἀκολουθήσουν, νά τήν ἐργάζονται ὡς συνεχιστές Του. Τό ἀξίωμα αὐτό καί τήν εὐθύνη νά συνεχίζουν τό ἔργο Του, τό ἀναλαμβάνουν οἱ χριστιανοί μέ τό Βάπτισμά τους, ἐφ' ὅσον γίνονται μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ὁμολογία τῆς πίστεώς μας εἶναι: «Πιστεύω ... εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν!» Αὐτό σημαίνει ὅτι ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωση τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας στόν κόσμο! Δηλαδή νά εὐαγγελίζονται στούς

ἀνθρώπους τόν Χριστό καί τήν διά πίστεως σωτηρία πού τούς προσφέρει, νά κηρύττουν τήν διά πίστεως σωτηρία καί νά καλοῦν τούς ἀνθρώπους σέ μετάνοια. Καλώντας ὁμως τούς ἀνθρώπους σέ μετάνοια, τούς ὁδηγοῦν στήν Ἐκκλησία, καί διά τῆς Ἐκκλησίας στήν κοινωνία τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ κατ' ἐξοχήν, ὁ Ἕνας καί Μοναδικός Ἱερεύς.

Ἔργο τοῦ ἱερέως εἶναι νά μεσιτεῦῃ ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους καί στό Θεό. Ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἀνθρώπων ὁ ἱερεύς προσάγει στό Θεό ἐκ μέρους των, ὄχι μόνο τά αἰτήματα καί τίς προσευχές τους, ἀλλά καί τά δώρα τους, τούς ἴδιους τούς ἑαυτούς των. Κατά τή Μεγάλη Εἵσοδο τῆς Θείας Λειτουργίας μαζί μέ τά Τίμια Δῶρα πού κρατᾶ στό ὕψος τῆς κεφαλῆς του, κρατεῖ καί προσάγει γιά νά προσφέρῃ στό Θεό μαζί μέ τόν Χριστόν καί ὅλο τό ἐκκλησίασμά του πού τόν κυκλώνει. Ἔτσι ὁ ἱερεύς στή Θεία Λειτουργία συνεχίζοντας τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ, ἀνεβάξει στόν οὐρανό καί προσάγει στό Θεό τούς ἀνθρώπους. Ὁ ἱερεύς ὁμως, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Θεοῦ πρὸς τούς ἀνθρώπους, κατεβάξει ἀπό τόν οὐρανό πρὸς αὐτούς τήν σωτηρία καί κοινωνούς Θεοῦ ποιεῖ τούς

ἀνθρώπους, ὅπως ἀκριβῶς ὁ Μωϋσῆς, ὁ ὁποῖος ἐλειτούργει συνεχῶς ὡς μεσίτης μεταξύ τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων.

Τό ἱερατικό ἔργο τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ σταυρική θυσία Του, μέ τήν ὁποίαν προσήγαγε ἐκούσια τόν ἑαυτό Του. Ὅλα τά Εὐαγγέλια μαρτυροῦν ὅτι ὁ Κύριος ἐγνώριζε πολύ καλῶς, ὅλα ἐκεῖνα τά ὁποῖα θά Του ἔκαναν οἱ Ἑβραῖοι στά Ἱεροσόλυμα· ὅτι θά Τόν ἐσταύρωναν. Ὅμως δέν ἀπέφευγε, τούς κινδύνους, ἀλλά ἔσπευδε μόνος Του νά τούς παραδοθῆ. Πρόσφερε λοιπόν μόνος Του τόν ἑαυτό Του στό θάνατο, ὡς θυσία στό Θεό γιά τήν ἐξιλέωση τῶν ἀνθρώπων. Καί αὐτό Τόν ἀναδεικνύει μοναδικόν Ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος προσήγαγε στό Θεό τό μόνο κατάλληλο ἐξιλαστήριο θῦμα γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Αὐτό τό Θῦμα εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ἱερεὺς Ἰησοῦς Χριστός. Ἔτσι Τόν εἶδαν καί τόν προεφήτευσαν οἱ προφῆτες ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Ἀβραάμ ἕως τήν ἐποχή τοῦ Τιμίου Προδρόμου, πού ἀξιώθηκε νά Τόν ἰδῆ σωματικῶς καί νά Τόν ἀνακηρύξῃ. «Ἴδε ὁ Ἀμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τήν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου!» Τήν ἴδια διακήρυξη ἔκανε καί ὁ Προφήτης Ἡσαΐας: «Ὡς πρόβατον ἐπί σφαγὴν ἤχθη.»

Ὁ Χριστός λοιπόν ὡς Ἀρχιερεὺς πού

μεσιτεύει μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπων προσάγει τούς ἀνθρώπους στό Θεό· τούς ἀγιάζει καί τούς συμφιλιώνει μαζί Του. Οὐσιαστικά τούς παίρνει ἐπάνω Του, τούς προσλαμβάνει, τούς ἀγιάζει καθώς τούς ἐνώνει μέ τόν Ἐαυτό Του στό σῶμα Του, τούς ἐξιλεώνει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τούς πλύνει μέ τό Αἷμα τῆς θυσίας Του καί τούς συμφιλιώνει μέ τό Θεό – Πατέρα τους, ὅταν βεβαίως οἱ ἄνθρωποι καθώς εἶναι ἐλεύθεροι, ἀποδεχθοῦν τήν κλήση καί τό Εὐαγγέλιό Του, ἀφοῦ ὁ Θεός εἶναι Θεός ἐλευθερίας.

Ἔτσι, ἀνακεφαλαιώνοντας, ὁ Χριστός εἶναι ὁ Ἴδιος καί ὁ Ἱερεὺς πού κάνει τή θυσία, ἀλλά καί τό θῦμα, τό σφάγιο, τό ὁποῖον προσφέρει στό Θεό. Ἡ σταυρική Του θυσία εἶναι ἐκούσια προσφορά γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων καί ἡ ἀπόδειξη καί τελείωση τοῦ ἱερατικοῦ, μεσιτικοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ.

Ὅμως καί οἱ πιστοί οἱ βαπτισθέντες, ἐφ' ὅσον μέ τό Βάπτισμά τους ἐνώθησαν μέ τόν Χριστό, συσταυρωθέντες, συνταφέντες καί συναναστηθέντες μαζί Του, συμμετέχουν ἤδη ἀξιωματικῶς στό ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ. Καί αὐτοί δηλαδή ἀπό τήν εἰδική αὐτή ἀποψη ὡς μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἱερεῖς. Ἔχουν,

ὅπως λένε οἱ θεολόγοι, τὴν γενικὴ ἱερωσύνη. Τό χρέος τους εἶναι τό χρέος πού εἶχε καί ὁ πρῶτος Ἀδάμ, νά ποιμαίνει καί νά προσάγη στό Θεό ὅλα τά κτίσματα καί νά Τόν εὐχαριστῆ μέ αὐτή του τὴν ἱερατικὴ λειτουργία.

Ἐδῶ ἀκριβῶς εὐρίσκεται καί ἡ σημασία τῆς πτώσεως, πού εἶναι ἡ ἀποτυχία τοῦ Ἀδάμ καί ἡ ἔκπτωσή του ἀπό τό ἱερατικό του ἔργο ἔναντι τῆς κτίσεως. Αὐτό πού δέν ἔκανε ὁ πρῶτος Ἀδάμ, τό ἔκανε ὁ Νέος Ἀδάμ, Ἰησοῦς Χριστός. Ἐπαιξε τό ρόλο τοῦ ἱερέως – μεσίτου, τούς πῆρε ὅλους ἐπάνω Του, τούς ἐξιλέωσε πλύνοντάς τους μέ τό αἷμα Του καί τούς προσήγαγε στό Θεό. Τό χρέος τους εἶναι νά ἀκολουθοῦν καί νά μιμοῦνται τόν νέο Πατέρα καί Γενάρχη τους Ἰησοῦν Χριστόν. Νά προσφέρουν καί αὐτοί τόν ἑαυτό τους ὅπως ὁ Χριστός, θυσία στό Θεό ἀπό ἀγάπη γιά τὴ σωτηρία τῶν ἄλλων, ὄχι μόνο τῶν οἰκείων καί τῶν φίλων, ἀλλά καί τῶν ἐχθρῶν. Ἐτσι ὁ ἀπλὸς Χριστιανὸς ὡς ἱερεὺς μέ τό χάρισμα τῆς γενικῆς ἱερωσύνης πού πῆρε κατὰ τὴ βάπτισή του, ἀποδεικνύεται κοινωνὸς καί μέτοχος τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος τοῦ Χριστοῦ, προσάγοντας στό Θεό πρῶτα τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του, δηλαδή τὴν ἄρνηση τοῦ θελήματός του, τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν του.

Ὅφειλει ἐπίσης ὁ ἄνθρωπος νά προσάγη στό Θεό τά πάντα μέ τήν διάθεση τοῦ Νέου Ἀδάμ, τοῦ Ὁποίου εἶναι μέλος: Τά παιδιά του, τά μέλη τῆς οἰκογένειάς του, τούς φίλους του καί τούς ἐχθρούς του ἀκόμη, μέ τήν καλή συμπεριφορά του, τό παράδειγμα τῆς ἀπάρνησης τοῦ ἑαυτοῦ του καί τῆς συσταύρωσης τοῦ παλαιοῦ του ἐγώ καί τῶν παθῶν του. Μέ τήν ἀσκητική του ζωή, τήν προσευχή καί τή νηστεία προσφέρει συνεχῶς τή λογική λατρεία τήν ὁποίαν ὀφείλει ὡς ἱερεὺς νά προσφέρει στό Θεό, ὅπως ἐξηγεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διά τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστήσαι τά σώματα ὑμῶν θυσιάν ζῶσαν, ἀγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τήν λογικήν λατρείαν ὑμῶν.» (Ρωμ. 12,1)

Ὅφείλουμε λοιπόν νά ἀποσαφηνίσουμε δύο σημεῖα ὅσον ἀφορᾶ τό τί προσφέρει στό Θεό ὁ ἀπλός χριστιανός ὡς ἱερεὺς: α) Προσφέρει τόν ἑαυτό του. Αὐτοθυσιάζεται. Λογική λατρεία. β) Προσάγει ὅλους τούς ἄλλους καί ὅλα ὅσα μπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ ἐπάνω στή γῆ, στό Θεό.

Τό ἔργο λοιπόν τῆς ἱερωσύνης καί τό ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς, ἔχουν τήν ἴδια θεολογική βάση: τήν συμμετοχή τοῦ ἀνθρώπου στό ἔργο τοῦ Χριστοῦ, τό

ὁποῖον εἶναι ἡ σταυρική Του θυσία, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στή δόξα τῆς Ἀναστάσεως καί στή ζωή τῆς Βασιλείας.

Τό πρόβλημα ὅμως εἶναι γιά τόν ἄνθρωπο τόν σημερινό πού γνωρίζομε, ὁ ὁποῖος βαπτίστηκε νήπιο καί δέν κατενόησε προτοῦ βαπτισθῆ, οὔτε τό μεγαλεῖο τῆς κλήσεως νά γίνῃ μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί υἱός Θεοῦ, οὔτε τήν εὐδύνη καί τήν ὑποχρέωσή του νά προσφέρῃ καί αὐτός τόν ἑαυτό του εὐχαριστήρια θυσία στό Θεό καί νά ἱερατεύῃ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ ἔναντι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Πρέπει νά τονίζομε ὅτι, ὁ χριστιανός ὀφείλει νά πιστέψῃ οὐσιαστικά στό Χριστό, δηλαδή νά λουστῆ μέσα στό φῶς τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Εὐαγγελίου ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ ζωντανός Θεός πού βασιλεύει καί τόν καλεῖ νά ἐνωθῆ μαζί Του καί νά συνεχίσῃ τό ἔργο Του. Νά πάρῃ σωστή θέση λοιπόν ὁ πιστός, ἐνσυνείδητα κάτω ἀπό τό βλέμμα τοῦ Θεοῦ μέσα στόν κόσμο. Τότε μπορεῖ νά ἔχῃ συνείδηση τῶν εὐδυνῶν καί τῶν ὑποχρεώσεών του, βλέποντας τά πάντα μέσα στό φῶς τοῦ Χριστοῦ, καί τόν ἑαυτό του καί τούς ἄλλους. Καί δέν μπορεῖ οὔτε νά κρύβεται, οὔτε νά κάνῃ ὅτι δέν καταλαβαίνει, γιατί τόν βλέπουν ὅλοι πῶς ζεῖ καί πῶς ἐργάζεται καί συμπεριφέρεται.

Θεός, Ἄγγελοι καί ἄνθρωποι.

β) Ὅφειλε ἐπίσης νά πιστέψῃ ὁ βαπτιζόμενος, ὅτι τό Εὐαγγέλιο καί ὅλη ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι λόγος Θεοῦ. Βεβαίως τόν κατέγραψαν ἄνθρωποι. Ἀλλά εἶναι φανερόν ὅτι αὐτά πού λένε, τά λένε καί τά γράφουν ὡς στόματα τοῦ Λόγου καί ἐκφράζουν δόγματα ἀληθείας ἀλάνθαστα καί ἀμετακίνητα.

γ) Ἄν δέν πιστέψῃ ἔτσι ὁ προσερχόμενος στό Βάπτισμα καί ὡσότου μέ τήν κατήχηση τῆς Ἐκκλησίας ἐνημερώσῃ τήν πίστη του, δέν εἶναι ἐνεργοποιημένη ἡ μυστηριακή ἀναγέννησή του καί οὐσιαστικά τό βάπτισμά του παραμένει ἀδρανές. Δέν ἔχει ἀκόμα ἀναδειχθῆ στό ὕψος τοῦ Χριστιανικοῦ ἀξιώματός του. Ἡ κατήχησή του ὀφείλει νά τοῦ θεμελιώσῃ τήν πίστη, ὅτι ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Τό Εὐαγγέλιο κατανοεῖται μέ τό φῶς πού χύνει μέσα σ' αὐτό ἡ προφητική διδασκαλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὅτι ἀπό αὐτήν δέν κατανοοῦμε, τό ἐξηγοῦν οἱ θεοφώτιστοι Πατέρες καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας.

Τῶ καιρῶ ἐκείνω

Ἐκεῖνο τόν καιρό
προσκαλεσάμενος τόν ὄχλον

ὁ Ἰησοῦς

σύν τοῖς Μαθηταῖς Αὐτοῦ

εἶπεν αὐτοῖς·

ὁ Ἰησοῦς κάλεσε τόν κόσμον μαζί μέ
τούς Μαθητές Του καί τούς εἶπε:

- 34 -“Ὅστις θέλει ὀπίσω Μου ἐλθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν
καί ἀράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ
καί ἀκολουθεῖτω Μοι.

-“Ὅποιος θέλει νά Μέ ἀκολουθήσῃ, ἄς
ἀπαρνηθῇ τόν ἑαυτό του, ἄς σηκώσῃ τό
σταυρό του κι ἄς Μέ ἀκολουθῇ.

- 35 Ὅς γάρ ἂν θέλῃ τήν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι,
ἀπολέσει αὐτήν·

Γιατί ὅποιος θέλει νά σώσῃ τή ζωή του,
θά τή χάσῃ,

ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τήν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
ἔνεκεν Ἐμοῦ καί τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος
σώσει αὐτήν.

ὅποιος ὅμως χάσει τή ζωή του
γιά χάρη Μου καί γιά χάρη τοῦ
Εὐαγγελίου, αὐτός θά τή σώσῃ.

- 36 Τί γάρ ὠφελήσῃ ἄνθρωπον,
ἐάν κερδῆσῃ τόν κόσμον ὅλον
καί ζημιωθῇ τήν ψυχὴν αὐτοῦ;

Γιατί τί θά ὠφελῃθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἂν
κερδίσῃ ὀλόκληρο τόν κόσμον ἀλλά χά-
σῃ τή ζωή του;

- 37 Ἡ τί δώσει ἄνθρωπος
ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

Τί μπορεί νά δώση ὁ ἄνθρωπος σάν
ἀντάλλαγμα γιά τή ζωή του;

38 Ὅς γάρ ἐάν ἐπαισχυνθῆ Με
καί τούς Ἐμούς λόγους
ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ
τῇ μοιχαλίδι καί ἁμαρτωλῷ

Γιατί ἐκεῖνον πού ἀπό ντροπή ἀρνηθῆ
νά ὁμολογήσῃ Ἐμένα καί τή διδασκα-
λία Μου μέσα σ' αὐτή τή γενεά τήν
ἄπιστη κι ἁμαρτωλή,
καί ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου
ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν,
ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
τοῦ Πατρὸς Αὐτοῦ,
μετά τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

αὐτόν καί ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου
θά ἀρνηθῆ ἀπό ντροπή νά τόν
ἀναγνωρίσῃ, ὅταν ἔρθῃ μέ ὅλη τή δόξα
τοῦ Πατέρα Του μαζί μέ τούς ἁγίους
Ἀγγέλους.

9,1 Καί ἔλεγεν αὐτοῖς·

Ἀμήν λέγω ὑμῖν
ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων
οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου,
ἕως ἄν ἴδωσι τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καί τούς ἔλεγε
ἀκόμη·

Σᾶς θεβαιώνω πώς ὑπάρχουν μερικοὶ
ἀνάμεσα σ' αὐτούς πού βρίσκονται ἐδῶ,
οἱ ὁποῖοι δέν θά γευτοῦν τό θάνατο,

πρὶν δοῦν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ νά
ἔρχεται δυναμικά.